

Till Näringsdepartementet

Remissvar gällande Förenklingar för mikroföretag och modernisering av bokföringslagen (SOU 2021:60)

Utifrån de aspekter som Kammarkollegiet har att beakta, har kollegiet inga synpunkter på förslagen i den remitterade utredningen. Vi vill dock göra följande kommentarer gällande kapitel 3.2.

Kammarkollegiet delar utredarens bild av att många mindre företag upplever att regelverket för offentlig upphandling är komplext och att det kan vara svårt att lämna anbud i offentlig upphandling. Det har därför genomförts ett antal statliga utredningar som berört bl.a. den frågan och den 1 februari 2022 träder ett antal ändringar av upphandlingsregelverket i kraft som syftar till att förenkla och bl.a. underlätta för små företag och ideella organisationer att delta i upphandlingar.

När det gäller ramavtal som avtalsform så används den i samtliga länder som tillämplar EU:s upphandlingsdirektiv och formen är inte unik för Sverige. Syftet med att upphandla ramavtal är, vilket utredaren också konstaterar, att effektivisera inköpsarbetet och med hjälp av större volymer och köpkraft åstadkomma bättre villkor. Att det finns en utveckling mot en ökad användning av ramavtal stöds i viss mån av statistik från Upphandlingsmyndigheten som visar på en viss ökning i andel ramavtal av totalt antal annonserade upphandlingar från 2015 till 2020.

Ramavtal kan, enligt regelverket, utformas på olika sätt där avrop kan ske genom förnyad konkurrensutsättning eller, ett exempel som nämns i utredningen, med särskild fördelningsnyckel (där fastställd avropsordning är ett alternativ). Avvägningen mellan dessa liksom hur den upphandlande myndigheten i övrigt väljer att utforma sin upphandling – genom krav på anbudsgivaren, upphandlingsföremålet osv. – bör baseras på god kunskap om den aktuella leverantörsmarknaden och en proportionerlig och väl avvägd kravställning som leder till att avtalet, eller ramavtalet, kan leverera det köparen har behov av. Ett sådant strategiskt arbete inför respektive upphandling skapar bättre förutsättningar för att de leverantörer, större eller mindre, som bäst lever upp till kraven också kan och vill lämna anbud.

Det finns idag krav i förordning (1998:796) om statlig inköpssamordning, som reglerar Kammarkollegiets uppdrag att tillhandahålla samordnade ramavtal för statliga myndigheter, om att små och medelstora företags möjligheter att delta i upphandlingen ska beaktas. Vidare är vi som myndighet enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU) 4 kap. 14 § skyldiga att motivera vårt ställningstagande om att inte dela upp en upphandling i separata delar, om det finns förutsättningar för det.

Kammarkollegiet överväger därför alltid om upphandlingen går att dela upp i ytterligare delar i syfte att underlätta för små och medelstora företag att lämna in anbud. Förstudierna som genomförs inför upphandling omfattar också en marknadsundersökning där bland annat små och medelstora företags förutsättningar analyseras. Av de 822 ramavtalsleverantörer som fanns vid utgången av 2021 hade 16 procent upp till 10 anställda och sammanlagt 60 procent hade upp till 49 anställda. Andelarna har trots ett medvetet arbete inriktat mot små och medelstora företag varit relativt konstanta under de senaste 10 åren.

Detta yttrande har beslutats av stf generaldirektör Martin Sundelius efter föredragning av avdelningschef Anna Clara Törnvall Wittgren.

Martin Sundelius

Anna Clara Törnvall Wittgren